

Masarykův lid

- 32 -

BARÁKA prováděla výslechová skupina VKR složená z důstojníků SOUČKA, SEZEMSKÉHO, MÍSAŘE a RABANA. Vyšetřování měli provádět dva důstojníci z výše uvedené skupiny. Mimo to v noci po zatčení prováděl výslech BARÁKA plk. NIČ s pplk. PŘEDCECHŤELEM. K uvedeným příslušníkům VKR nebylo prozatím nic bližšího zjištěno. Není vyloučeno, že BARÁK byl do světlíka svržen, neboť je dosti nepravděpodobné, že by se pokusil o útěk světlíkem s pouty na rukách.

Případ vraždy Františka NOVOTNÉHO, bývalého příslušníka MV, který byl dno 7. 9. 1948 zastřelen "na útěku", když předtím byl zatčen a vyšetřován pro podezření ze styku s cizí zpravodajskou službou. Tato skutečnost však nebyla ničím podložena a když samotným výsledkem NOVOTNÉHO nebylo možno nic prokázat, bylo na poradách mezi Jindrou VESELÝM, Josefem ČEHEM, PICHEM - TŮMOU, dr. PLÁČKEM, MILENEM a LIŠKOU rozhodnuto NOVOTNÉHO zastřelit jako zrádce ve vlastních řadách. K provedení vraždy byli vybráni orgánové Bořivoj VÁVRA a Josef VOLF z bývalého tzv. F komanda a jako řidič s nimi jel Zdeněk ŘÍPA. Vražda byla zinscenovaná jako zastřelení na útěku, což bylo předem dohodnuto a schváleno, výše jmenovanými veliteli.

Případ vraždy Petra KONEČNÉHO, který byl tajně unesen orgány MV a vyslýchán "na STATKU" pro podezření, že má vědomosti o vrahu mjr. ŠRAMA. Celý výslech byl prováděn tak, aby KONEČNÍ nabyl dojmu, že je vyslýchán orgány americké zpravodajské služby. Ešhem výsledků KONEČNÍ nic nepřiznával a byl proto hrubě fyzicky týrán. Jelikož jeho fyzický stav byl vážný, bylo opět rozhodnuto na vzájemné poradě orgánů MV - Josefa ČECHA, dr. PLÁČKA, MILENA, PICHA - TŮMY a LIŠKY - KONEČNÉHO zlikvidovat. Likvidace KONEČNÉHO byla na této poradě také zdůvodňována tím, že KONEČNÍ kdyby byl vydán k řádnému soudu, by mohl vyzradit metody práce StB, neboť, jak již vpředu uvedeno, KONEČNÍ až do své smrti byl přesvědčen, že byl vyslýchán americkými zpravodajskými orgány. Zastřelení KONEČNÉHO provedli orgánové MV - PICH-TŮMA a LIŠKA, což také uskutečnili v prostoru Banské Bystrice, kde KONEČNÉHO PICH - TŮMA zastřelil z revolveru ranou

STÁTNÍ ÚSTŘEDNÍ ARCHIV
PRAHA 1 - KARMELITSKÉ

Masarykův lid

- 33 -

do tylu a mrtvolu pak zahrabali do starého bunkru a
pocypali vápnem.

Oba tyto případy byly již několikrát vštěřovány
a jsou dle našeho názoru zcela objasněny. Za zmínku stojí
fakt, že již v usnesení PB ÚV KSČ ze dne 28. 7. 1953
bylo rozhodnuto soudně nestíhat další orgány MV, kteří by-
li účastníky na těchto vraždách, mimo těch, kteří jsou
ve vazbě, ale tyto potrestat propuštěním ze služeb MV.
To se také stalo s výjimkou s. pplk. ČECHA Josefa, který
byl jmenován náčelníkem 8. správy MV. Náčelník inspekce
s. mjr. ŠLECHTA potom v dopise bývalému ministru vnitra
BŘÍKOVÍ ze dne 10. 4. 1956 znovu popisuje výsledek šetření
obou vražd a navrhuje potrestat pplk. ČECHA přeřazením
na nižší funkci mimo StB, (k přeřazením k PS nebo VS)
s dodatkem, nebude-li zjištěna další účast pplk. ČECHA
na případech, kde jím byla porušena socialistická zá-
konost. K osobě pplk. ČECHA však nebyla provedena žádná
opatření.

V obou těchto případech vraždy KONEČNÉHO a NOVOTNÉHO
nemá bývalý velitel StB Osvald ZÁVODSKÝ žádnou osobní od-
povědnost, neboť, dle záznamu správy kádru MV, nastoupil
do služeb MV až dnem 2. listopadu 1948, k vraždě KONEČNÉHO
došlo někdy v červnu 1948 a NOVOTNÉHO dne 7. 9. 1948.

Případy dosud nevyjasněných sebevražd:

Dr. Vlasta VESELÁ - byla zatčena pro podezření
z účasti v případu PAVLÍKA. Vyšetřování prováděl orgán
KOŠTÁL. Kdo dal příkaz k zatčení, z materiálů nevyplývá.
Jmenovaná po svém zatčení spáchala na cele sebevraždu po-
žitím většího počtu prášků proti bolení hlavy, údajně
Veronalu. Dle zjištění Generální prokuratury bylo její
věznění nezákonné a dále pak nebyla jí poskytnuta včasná
lékařská pomoc na příkaz DOUBKA, který k tomu dostal
pokyn od ŠVÍBA. Případ byl prošetřován Generální pro-
kuraturou a uzavřen dne 20. 11. 1962 č.j. Se III-CO20/62-47.

STÁTNÍ ÚSTŘEDNÍ ARCHIV
PRAHA 1 - KARMELITSKÁ 2

Masarykův lid

- 34 -

Inž. Milan REIMAN, bývalý vedoucí kanceláře předsednictva vlády. Zatčen 24. III. 1949 pro podezření ze zrádnické činnosti. Pro toto podezření vyšetřován a dne 7. 12. 1949 spáchal na své cela sebevraždu oběšením za použití dlouhých nožek a kapesníků. Tyto věci mu byly dány na celu rovněž z příkazu DOUBKA. Z materiálu pro PB ÚV KSČ předložený inspekcí ministra vnitra komisí vedenou mjr. ŠLECHTOU vyplývá, že DOUBEK toto provedl na příkaz ŠVÁBA, o čemž vědomost měl snad i bývalý ministr vnitra KOPŘIVA. Celé vyšetřování REIMANA řídil osobně ŠVÁB. Motiv sebevraždy nebyl až dosud řádně vyjasněn a z dostupných písemných materiálů lze usuzovat, že REIMANOVA činnost za okupace je nejasná a možno usuzovat na to, že byl konfidentem gestapa.

Žofie VESELÍKOVÁ, někdy v říjnu 1948 byl získán referátem G3 A poznatek, že jmenovaná hodlá uprchnout za hranice. Byla zatčena orgánem Antonínem LIŠKOU, který ji předal svému představenému PICH - TŮMOV a tento ji odvezl do Ruzyně. VESELÍKOVÁ zde vůbec nebyla vyslýchána, ačkoliv stále žádala, aby byla vyslechnuta osobně dr. PLÁČKEM. Krátce po zatčení spáchala sebevraždu požitím většího množství Luminalu. Není bez zajímavosti, že jmenovaná byla dána do cely, aniž by byla převlečena do vězeňského oděvu a rovněž tak jí nebyla odebrána kabelka, kde měla veškeré své osobní věci včetně Luminalu. K VESELÍKOVÉ jsou poznatky, že během okupace pracovala pro SD a gestapo. Měla mít dokonce u sebe materiál o dalších agentech SD (kartotéku). VESELÍKOVÁ je matkou zpěvačky Soni ČERNÉ, která loňského roku ilegálně uprchla do Rakouska (v r. 1962).

Milena MARKOVÁ, bývalá agentka BAa IV, sektoru, krycím jménem Vanda ROUBALOVÁ, ř.o. FLECHATÝ, ZIKLUND, ABRAHAMOVIC, KETTNER. Agentka byla používána zejména jako typárka osob k provedení akcí KÁMEN. Na příkaz Antonína PRCHALÁ byla v roce 1949 zatčena a převezena do věznice ve Jihlavě. PRCHAL vydal dále přísný zákaz, kohokoliv k ní pouštět anebo ji vyslýchat, jakož i nařídil držet ji v izolaci. Aniž byla volána k výslechu, spáchala po několika dnech sebevraždu oběšením. Kufřík s jejími osobními věcmi měl Antonín PRCHAL ve svém tresoru a po jeho odchodu ze služeb MV zůstal v archivu

STÁTNÍ ÚSTŘEDNÍ ARCHIV
PRAHA 1 - KARMELITSKÁ 2

Masarykův lid

- 35 -

7. správy MV, odkud byl kufrík dne 26. 1. 1963 vyzvednut. V tomto byl zjištěn seznam styků MARKOVÉ a její osobní korespondence. Tento materiál je v současné době vyhodnocován. Případem MARKOVÉ se dosud nikdo nezabýval a nebylo zcela objasněno, proč byla zatčena a jaký byl motiv sebevraždy.

Inž. Syntopluk RADA, bývalý vládní zmocněnec pro těžbu uranu, na kterého byl dne 2. 4. 1952 vydán příkaz k zatčení pro podezření z protistátní činnosti. Zatčení bylo z neznámých důvodů oddalováno a než mohlo být provedeno, RADA dne 13. 4. 1952 spáchal sebevraždu, údajně zastřelením z pistole do úst, na zahradě své vily. Případ vyšetřoval Kamil PÍKA, který v té době působil na HS VB a uzavřel jej s tím, že se jedná o sebevraždu. Z vyjádření orgánů MV v současné době vysvítá, že celý případ nebyl seriosně vyšetřen, neboť inž. RADA byl před sebevraždou večer navštíven dvěma neznámými muži, údajně vysokými funkcionáři MV z tehdejší doby, se kterými měl rušný a dlouhotrvající rozhovor. Soudruh KRATINA ve svém vyjádření ze dne 8. 12. 1962 uvádí, že popis obou funkcionářů MV odpovídal popisu tehdejšího náměstka MV Antonína PRCHALÁ a tehdejšího náčelníka správy vyšetřování MV Milana MOUČKY. Kromě toho dále uvádí, že i kriminální expertisa z té doby vyvracela možnost sebevraždy. Vyhodnocením materiálu případu sebevraždy inž. RADA se ukazuje, že případ nebyl seriosně vyšetřen.

Kapitán MV Bořivoj HOLVEK byl zařazen jako vyšetřovatel MV v Ruzyni. V době spáchání sebevraždy byl náčelníkem oddělení, které provádělo vyšetřování případu ISSEC a zároveň byl předsedou útvarové organizace KSČ. Z písemných materiálů je patrné, že HOLVEK se dostal do rozporů s tehdejším náčelníkem 6. A sektoru DOUBKEM. Tyto rozpory urovnával osobně tehdejší ministr vnitra KOPŘIVA, přičemž se jednostranně postavil na stranu DOUBKA. Na základě toho byl HOLVEK vyzván, aby podal na členské schůzi KSČ svoji sebekritiku, což také učinil, ale tato byla označena jako nedostatečná a proto měl podávat na další schůzi sebekritiku znovu. Než však k tomu

STÁTNÍ OSTŘEDNÍ ARCHIV
PRAHA 1 - KARMELITSKA

Masarykův lid

- 36 -

mohlo dojít, byl nalezen ve svém bytě mrtev dne 13. 8. 1951. Dle tehdejšího vyšetřování spáchal sebevraždu svítiplynem. Prověrkou materiálů vyplývá, že případ nebyl důsledně vyšetřován, nebyla zajištěna celá řada důkazů a brána v úvahu řada okolností, které od prvopočátku vedly k sebevraždě vracely. K věci byl vyslechnut Alfred HOŘICA, bývalý orgán MV, který byl tehdy pověřen vyšetřením případu a tento uvedl, že dr. SMOLA, bývalý orgán MV, se mu svěřil s tím, že pitavní protokol, jakož i ostatní odborné posudky v případě HOLVEKA byly zfalšovány. Ze spisu HOLVEKA dále vyplývá, že důvod rozporů mezi ním a DOUBKEM je v tom, že HOLVEK spolu s ROČKEM a MOZOLOU shromáždil závadové materiály na DOUBKA, KOPŘIVU a SLÁNSKÉHO a pro nedůvěru k tehdejšímu vedení správy vyšetřování, tyto materiály předal sovětskému vyslanectví v Praze. DOUBEK pak v této době o HOLVEKOVÍ počal rozšiřovat, že je špión. Případem se několikrát zabývala i inspekce MV pod vedením mjr. ŠLECHTY a ze závěrů učiněných v roce 1956 vysvítá, že stále nelze možnost vraždy vyloučit.

Závěrem je třeba ještě říci, že většinou výše uvedených případů se několikrát zabývala inspekce ministra vnitra pod vedením majtra ŠLECHTY a formy provedeního prošetření se nejeví jako seriosní, neboť například PAVLÍČEK, bývalý inspekční důstojník ve svém vyjádření dne 9. 1. 1963 uvádí, že ŠLECHTA před započítím každého šetření dával předem pokyny, jak se prošetření má provádět a jaký má být jeho výsledek. Vzhledem ke všem výše uvedeným důvodům navrhuje případy sebevražd VESELÍKOVÁ, MAROVÉ, inž. RADY a kpt. HOLVEKA znovu prošetřit, zejména pak s ohledem na vyjasnění motivu sebevražd.

Přílohy: 3 (svazky dokumentů 1 - 3)

Vypracovali:

M. J. J. J. J.
M. J. J. J. J.

STÁTNÍ ÚSTŘEDNÍ ARCHIV
PRAHA 1 - KARMELITSKÁ 2

KNIZY, KTERÉ NÁS ZAJÍMAJÍ

Ve dnech 16.-18. května 2014 se v Praze na Výstavišti uskutečnil 20. mezinárodní knižní veletrh a literární festival nazvaný „Svět knihy“.

Při té příležitosti spisovatel a novinář Ondřej Neff napsal úvahu Dobře nebo špatně, kterou přetiskujeme z Lidových novin (LN 19. 5. 2014).

DOBŘE NEBO ŠPATNĚ

V sobotu jsem na pražském veletrhu Svět knihy na stánku Albatrosu křtil svoji novou knihu Pán vzduchu. Takový křest knihy je pro autora zpravidla radostná událost. Křtí se sektem a už dávno se opustilo od polévání knih, sekt se leje do hrdel, nikoli na desky. Už jsem to zažil mockrát, ale letos to tedy bylo na Světu knihy.

Bože, to je lidí, slyšeli ze rtů vraha Jana Janečka při poslední veřejné civilní popravě v Čechách roku 1971. Bože, to je knih, říkal jsem si, když jsem si razil cestu davy knihomolů v uličkách mezi stánky nakladatelů. Není to na škodu, že jsem přidal ještě jednu?

Loni se u nás vydalo přes sedmnáct tisíc knižních titulů, o šest set víc než předloni. To číslo stoupá, a úměrně tomu se ozývá silnější a silnější nářek nad kulturním úpadkem. Lidi nečtou a zvýšení DPH je likvidační, čteme v novinách. Knihkupci jsou prý zoufalí, nemají kam nové tituly dávat, regály nestačí. A tak dál.

Mám v hlavě kolečka uspořádaná nějak divně, protože jsem se nemohl přinutit, abych ten knižní mumraj vnímal v černých barvách. Knížek je opravdu hodně, ale řekl bych, že je to pořád lepší, než to bývalo, když knížek bylo málo a ty dobré se nevydávaly nebo se vydávaly samizdatově nebo šly do stoupy.

Ta rozdílnost pohledu asi opravdu plyne z uspořádání koleček v hlavě a podle toho, zdali je člověk laděn pozitivně, nebo negativně. S pozitivním pohledem proniknu do novin jenom tady v Posledním slovu, ve fejetonovém záhustenku. Jinde bych se zesměšnil a vystavil se podezření, že mi není dáno kritické myšlení, což by bylo na pováženou, protože

kritické myšlení je hlavní ctností a kdo nekritizuje vždy a všude a všechno, je buď slepý, hloupý, anebo nedejbože zkorumpovaný. Nicméně i zde mi budiž omluvou, že jsem něco pochyb už vyjádřil a ne zcela pozitivní poznámkou své světovnížní uvažování uzavřu.

Z těch sedmnácti tisíc titulů ročně zabírá větší část odborná literatura, nicméně i té beletrie vychází hodně hodně. Když vezmeme v úvahu Sturgeonův zákon, že devadesát procent čehokoli je šmejda, i pak mi statisticky vychází, že těch výborných beletristických knih vychází ročně taky dost. Ale jak je poznat?

V tom ohromujícím množství se možná nerozplynula ani tak kvalita, jako se zcela utopila autorita. Z nedávné minulosti mi utkvěl v paměti výrok našeho předního kritika: „Nejlepší český spisovatel je X. Y., kterého bohužel nikdo nezná.“ Nedostatek autority se ovšem týká i obce kritiků a literárních teoretiků. Kdyby o někom druhdy prohlásili F. X. Šalda, že je nejlepší český spisovatel, všichni by hned běželi do knihkupectví a tam si v přehledném, přemírou knih nezavaleném knihkupectví knihy nejlepšího autora nakoupili, protože jim to poradila autorita.

Kvalitu si musí každý najít sám a pro sebe. Někdy tam v těch zavalených regálech je. Možná se časem vytvoří mechanismy kvalitativního samotřídění, nějaké literární Facebooky či kýho čerta.

Zatím se musíme spoléhat na samostatný úsudek, zatračená to práce!

Ondřej Neff

Zavistníci umírají. Ale nikdy ne závist.

Molière

Nikdy nevíme, co přinese večer.

Livius

Lidé nejraději věří tomu, co si přejí věřit.

Caesar

Masarykův lid

Na tomto knižním veletrhu obdržela Cenu Miroslava Ivanova kniha Zory Dvořákové „Popravení, kam jste se poděli? Příběh jednoho výzkumu“, kterou v roce 2013 vydalo Nakladatelství Eva – Milan Nevole. Otiskujeme diplom této ceny a gratulujeme.

Město Jaroměř-Josefov
Klub autorů literatury faktu
a Správa odkazu Egona Ervína Kische
udělují

Cenu Miroslava Ivanova

Zoře DVOŘÁKOVÉ

za významné dílo literatury faktu

**Popravení, kam jste se poděli?
Příběh jednoho výzkumu**
vydané nakladatelstvím EVA – MILAN NEVOLE
v Praze v roce 2013

Ing. Jiří Klepsa
starosta Města Jaroměř-Josefov

Miroslav Kučera
správce Odkazu E. E. Kische

PhDr. Karel Richter
předseda KALFu

PhDr. Jan Halada
předseda poroty

V Praze 16. května 2014

KLUB AUTORŮ LITERATURY FAKTU
POROTA K UDÍLENÍ LITERÁRNÍCH CEN
MIROSLAVA IVANOVA

JAZYKOVÝ SLOUPEK

ČESKÉ KOMPLIKACE

Kdysi jsem v jedné kamarádské debatě prohlásil, že za Rakouska bylo Brno třetím největším českým městem. Na vysvětlenou jsem dodal, že druhým po Praze byla Vídeň. Tam totiž mluvilo česky víc obyvatel než v Brně, navíc z třetiny německém. Jednomu diskutérovi ovšem nevadilo ani tak to, že jsem Brno degradoval na třetí příčku, jak spíše jeho pojmenování městem českým. Je to přece město moravské.

V debatě se očividně střetla dvě hlediska: jazykové a územní. Byly doby, kdy národnost byla určována historickým územím, kam obyvatel příslušel. Čechem byl ten, kdo sídlil v Čechách, resp. v Českém království. Českým vlastencem, mohl být – za předpokladu, že jeho rod byl dlouhým pobytem svázán s naším územím – i Němec jako poleno. (Příkladem klasickým je Němec Wenzig, český vlastenec, autor německého libreta k české nejvlastenečtější opeře Libuše.) Panovalo tzv. zemské vlastenectví. To bylo v procesu národního obrození vytlačeno pojetím jazykovým. Československá republika zachovala historické územní členění jen v případě Slovenska a Podkarpatské Rusi, na ostatním území bylo předválečné administrativní členění zrušeno. Předlitavské Rakousko si je s jistými obměnami zachovalo (odpadlo pět zemí na severu, přibyl Burgenland), a to i v povědomí obyvatel. Vybere-li si Čech za místo zimního pobytu Innsbruck, jede lyžovat do Rakouska, Vídeňan nach Tirol. Také Německo své historické členění nezrušilo, vlivem tragických dějin jen poopravilo. (Nejvýznamnější změnou bylo po druhé světové válce „zrušení“ Pruska.) U nás se vrátil k historickému členění jen okleštěný Protektorát Čechy a Morava.

Dnešní administrativní dělení na kraje, neopřené o minulost, pomalu a s jistotou přispívá ke skomírání nedávno mírně probuzeného vlastenectví moravského. Dokonce i kraj, jehož úředním centrem je Jihlava, nese název Vysočina, zatímco na mapě najdeme před tímto názvem ještě přívlastek Českomoravská. Moravské povědomí ve svých oficiálních názvech zachovává Českomoravský fotbalový svaz. Rozdělení si asi vynutili moravští bafuňáři, ti pak, kdo sledují fotbalové dění, dobře vědí, s jakou vehemencí se posazují. Jiným dosti odlišným uskupením respektujícím Moravu je Komunistická strana Čech a Moravy. (V tomto případě nerad připomínám poslední historickou analogii, totiž protektorát.) Nepochybují o tom, že se tato partaj připojením přívlastku hodlala nepatrně vymknout z neblahého dědictví. Nevzpomínám si na jinou organizaci, která by ve svém názvu Moravu respektovala. Jak vidno, moje i historická paměť bledne.

Věc má ještě další háček. Před nějakým časem mne mírně rozhořčil termín severomoravská Opava. Narazil jsem na něj v relativně seriózním deníku. I napsal jsem protest a odpovědná redaktorka mi kupodivu odpověděla. S mírným

politováním v podtextu, že se dotkla citění slezského patriota, prohlásila, že termín Morava je obecně přijímán pro celou východní část země až k severní hranici a že tedy v článku nechybila. Je to problém. Nevím, do jako míry existuje ještě ve Slezsku historické povědomí. Kraj ten neznám a s politováním konstatuji, že město Opava jsem dosud ani jednou nenavštívil. Vím jen z obrázků a druhé ruky, že si zachovalo dost z výstavnosti bývalého hlavního města rakouského Slezska. Je mi však proti srsti, když se o součásti naší republiky, historické zemi, v níž – jak jsem někde četl – bydlí skoro milion obyvatel, více či méně odlišných svým dialektem, nemluví. (Že KSČM nepřipojila i S, mohou Slezané jen vítat, horší pro ně je, že strana Slezsko zřejmě jako jiní považuje za část Moravy.) Jediní, kdož je (pokud jsem postřehl) respektují, jsou meteorologové české televize a jediná instituce, kterou znám a která Slezsko bere v úvahu, je Moravskoslezský kraj.

Otázka historického územního členění někdy poplete hlavu i politikům. Máme u nás nicotnou stranu monarchistickou, jež by si přála navrátit naší zemi statut království. Dočetl jsem se jednou, že získává své příznivce i na Moravě, ale nedozvěděl jsem se, zda jde o stoupence Moravského markrabství, které by se poddalo lénu českého krále. Čeští monarchisté nikde, pokud vím, neřeší vztah k Moravě, jež nikdy přímou součástí Českého království nebyla.

Problém v myslích mnohých nicotný není však zcela zanedbatelný. Jeden z třeskutých nápadů našeho současného prezidenta navrhuje zavést pro naši zemi – alespoň v cizích jazycích – termín Čechie. Návrh okamžitě vzbudil odezvu a oprášil debatu o názvu naší země. Leckomu stále ještě vězí termín Česko jako rybí kost v krku. Dvojslovný název Česká republika je očividně nepraktický. Když náš stát vznikl, vymyslel jsem žertem pro stát Slovanů, kde se mluví česky, termín Českoslovansko. Byla by to analogie k názvu Jugoslávie, země Slovanů bydlících na jihu. Filologicky by šlo o řádnou složeninu určovací, název by umožnil převzít z minula spolu s vlajkou i jméno republiky v cizích jazycích. Možná že by tento bláznivý nápad měl větší obecný úspěch než kritizované Česko. Neodstranil by ovšem problém více méně zásadní, totiž jak si poradit s dvojím významem přídavného jména český. Zdá se vám, že o problém tu nejde? Tak tedy pozor, dám otázku: Co si představíte pod pojmem české divadlo? Jde o divadlo, kde se hraje česky, nebo o scénu, která sídlí v Čechách? Že takové dva významy termín skutečně má, poznáme tehdy, uvedeme-li obdobně sousloví moravské divadlo. To má význam jen jediný, a to místní, moravsky se nemluví.

Miroslav Šlapal

VZPOMÍNÁME

V rámci Roku české hudby připomínáme na stránkách Masarykova lidu naše velké skladatelské osobnosti. Po Bedřichu Smetanovi, což jsme učinili v minulém čísle ML, chceme dát prostor Antonínu Dvořákovi. Otiskujeme ukázkou opět z knihy Zory Dvořákové „Stezkami domova a inspirace“ (1981) z kapitoly „Tři domovy“, v níž je mimo jiné zachycen vztah Antonína Dvořáka k těm místům české krajiny, které byly jeho domovem.

TŘI DOMOVY: VYSOKÁ U PŘÍBRAMI

Náhoda tomu chtěla, že den sňatku je týž, kdy Václav Kounic kupuje Vysokou u Příbrami. I on je zatím odsunut do pozadí uměleckými zájmy Josefiny Čermákové, i když se jí od minulého roku dvoří a snaží se ji získat. Ve Výmaru hraje Josefina po dobu čtyř let a vyspívá, jak dobový tisk poznamenává, v „heroinu velkého stylu“. Přesto touží po Praze, ale ta jí stále neposkytuje trvalou příležitost, takže na pražských divadelních prknech vystupuje jen pohostinně. Když se v roce 1877 natrvalo vrací, je již rozhodnuta vzdát se divadelní dráhy a přijímá ruku Václava Kounice, který si ji ještě koncem téhož roku odvádí od oltáře kostela v TřebSKU, vzdáleného asi tři kilometry od Vysoké. Sem také Josefinu uvádí do nově zbudovaného záměčku a tady vítá další její sestru Klotildu provdanou za Josefa Hertana, jenž jako lesní kontrolor spravuje Kounicovy lesy a bydlí nedaleko záměčku „Ve dvorku“.

Když pozve Kounic v roce 1880 na Vysokou Antonína Dvořáka, setkávají se tady tři sestry a tři švagři. Dvořák bydlí „Ve dvorku“ u Hertanů a okamžitě k tomuto půvabnému koutu české země přilne. Okouzleně naslouchá ptačímu zpěvu, nadchne ho obora, z jejíhož okraje je výhled do mírně zvlněné krajiny, již lemují nevysoké lesní hřebeny. Jako jediný výraznější bod v povlných vlnách terénu se zvedá vršek, na němž se posadil trebský kostelík, jakoby vymyšlený malířem, aby krajinný obraz měl malebný akcent.

Poznává Vysokou na prahu své životní a umělecké zralosti. Od roku 1874 již nehraje v Prozatímním divadle, ale přijímá varhanciectví u sv. Vojtěcha v Praze, pokračuje v soukromém vyučování a zvyšuje skromný příjem vystupováním v zámožných pražských rodinách, jako byla domácnost známého obchodníka J. Neffa. Hmotná situace se lepší, když v letech 1875 až 1878 získává státní stipendium. Rok 1878 se významně wpisuje do Dvořákova života, protože Johannes Brahms, jenž od prvního styku s Dvořákovými skladbami vytušil velikost jeho talentu, doporučí berlínskému nakladateli Simrockovi k vydání

Dvořákovy Moravské dvojzpěvy. Po tomto úspěchu vychází také první řada Slovanských tanců. Štědrý rok přinese premiéru Dvořákovy opery Šelma sedlák a Dvořák se představí veřejnosti jako dirigent. Pochvalné kritiky - domácí i zahraniční - se množí. Koncem roku odjíždí Dvořák do Vídně k Brahmovi, kterého vděčně považuje za ochránce a strůjce svého proniknutí na veřejnost. Sice již od roku 1871, kdy se v Hudebních listech poprvé objevila zmínka o Dvořákově skladatelském umění, zvolna vrůstá do kulturního povědomí, ale na výrazné uvedení musí čekat

Masarykův lid

až do roku 1878. Má již za sebou jak druhé znění opery Král a uhlíř, tak jednoaktovku Tvrdé palice i tragicky laděnou Vandu. Bohatství hudebních motivů uložil do komorních děl, symfonie F, symfonických variací, klavírního kvartetu, smyčcové serenády E a dalších. V roce 1876 je jeho mladé manželství zkaleno smutkem ze ztráty dětí a tehdy bolestný citový prožitek ukládá v hluboce promyšlenou skladbu Stabat mater.

Když přichází na Vysokou má již za sebou léta bohatá na skladatelskou práci, ale chudá na hmotné statky. Má za sebou léta čekání na úspěch i poznání, jak chutná první umělecké vítězství. Poznal radost rodinného života, i citový otřes z úmrtí malých dětí, dvou dcerušek a synka.

Rokem 1878 život k němu obrátil slunečnou stranu, k níž vedle uměleckých úspěchů patřilo narození dcery Otilky. Dvořák se seznamuje s vysokou přírodou v období životní i umělecké pohody, takže zřejmě i proto na něho působí Vysoká jako šťastné místo, malý pozemský ráj, k němuž pocítí domovskou příslušnost. Za pobytu u Hertanů skládá dramatickou baladu Svatební košile na text z Erbenovy Kytice. Oratorní skladbu píše pro festival v Birminghamu, jenž se má konat příštího roku.

Obec Vysoká, za jejímiž posledními staveními a dvorky se rozkládala Kounicova obora, je bydlíštěm drobných zemědělců a horníků z nedalekých příbramských a březohorských dolů. Stýká se tady přirozenost přírody s prostotou života. Je v tom ukryta harmonie a smysluplnost, jež odpovídají Dvořákově životnímu vyznání. Od tohoto léta nepřestane toužit, aby tady mohl vrůst, zapustit kořeny, aby tady měl domov. Václav Kounic opětuje pozvání i v následujících letech a Dvořák je vděčně přijímá. V tomto prostředí skládá v roce 1883 monumentální fresku Husitskou.

Jestliže na rok 1878 pohlížel jako na šťastný, obdobná situace se opakuje v roce 1884. Má za sebou první zájezd do Anglie, při němž jeho skladatelské i dirigentské umění slavilo impozantní úspěchy. Hmotně zabezpečen může pomýšlet na uskutečnění svého snu o domově na Vysoké. Václav Kounic mu za částku 2000 zl. postupuje rozlehlý pozemek „ovčína“, jenž se rozkládá na samém konci obce. Jeho kamenná hradba dosvědčuje, že toto místo sloužilo jako ovčín již v 18. století a že stavení ovčína, později o patro zvýšené pro potřeby špýcharu, je zřejmě z téže doby. Jednopatrové, ale poměrně úzké stavení si Antonín Dvořák upravuje na své venkovské obydlí. Velká světnice v přízemí slouží rodinnému životu, stejně situovaná místnost v patře se změnila v jeho pracovnu. Úzké dřevěné točité schody nedovolují nastěhovat piano do prvního patra; proto musí být v Dvořákově pracovně vybouráno okno, jímž se teprve nástroj dostane na místo

Dvořákem určené. V této prosté místnosti, jejíž jedno okno vede do zahrady, kterou Dvořák začne pěstit, a dvě jsou obrácena v otevřenou krajinu směrem k TřebSKU, zrodí se oslňující díla Dvořákovy hudebnosti.

Protože stavení nemá dost prostoru pro početnou Dvořákovu rodinu, obdařenou šesti dětmi - Otilií, Annou, Magdalenou, Aloisií, Antonínem a Otakarem - rozhodne se Dvořák přistavět úzké křídlo, jež slouží praktickým potřebám dne. Nad takto vzniklou spíží a kuchyní zbuduje své pověstné holubníky. Z velkého množství kamenného materiálu, který byl na pozemku ovčína, dá Dvořák vystavět asi půldruhého metru vysoký kamenný rondel, na jehož plošině se zvedne lehká dřevěná stavba zahradního altánu, jenž bude svědkem velkolepé Dvořákovy hudební tvořivosti. Jednoho ze dvou nízkých stavení při hradbě využije na kůlny a do druhého stavení pozve rodinu horníka Hodíka, kterého později vystřídá horník Rozmajzl, aby za nepřítomnosti Dvořákových dohlíželi na jejich venkovský domov.

Velkou péči věnoval Dvořák osázení rozlehlého pozemku, jenž se dělil ve dvě části. Kolem obytného stavení založil parkovou úpravu, pro niž získal několik vzácných stromů od přítele Gobla, jenž byl na Sychrově tajemníkem knížete Kamila Rohana. Z větší části mu však osázení zajistil ředitel panství v Čimelicích Bohdanecký. Na parkovou úpravu pozemku, který byl o nevysokou terásku výše položen, navázal ovocný sad. K jeho vzniku se vztahuje jedna ze vzpomínek, které zachytil ředitel příbramského kůru a sbormistr Lumíra a Dobromily Bohumil Fidler. Vzpomíná, že Dvořák zpočátku nemohl osázet celý pozemek ovocnými stromy, a proto na dosti velkou plochu nasej pšenici. Když krásně uzrála a měla bohaté klasy, dali se do ní vrabci, což Dvořáka, jenž se z ní těšil, velmi rozčílilo. Proto nařídil svým dětem a dětem horníka Rozmajzla, aby vrabce plašily. Děti měly přes celé pšeničné pole natažené provázky a na nich nastříhané střapečky. S tím běhaly od jednoho konce pole na druhý, avšak vrabci vždy přelétli na opačnou stranu, takže se Dvořákův záměr mýjel účinkem. Proto mu sbormistr Fidler radil, aby zavolal nadlesního Hertana, který do vrabců střílí. Ale toho se Dvořák zděsil z obavy, aby se nestalo nějaké neštěstí, takže nakonec vrabci souboj s Dvořákem vyhráli.

Zabydlení Antonína Dvořáka na Vysoké souznělo s jeho venkovským původem a také jeho zdejší život si navenek podržel upřímnou prostotu, která v sobě přechovávala lidskou velkorysost.

Onen úžasný proces tvorby, jeho vnitřní vesmír, hudební kosmos, jemuž vládl a z jehož nekonečné rozlehlosti přinášel lidem dary jedinečné ušlechtilosti, vznešenosti a hloubky, se projevoval Dvořákovou málomluvností, jakousi vnitřní zahleděností, takže ho-

Masarykův lid

vor s ním často vázl. Téměř stále dlel ve světě tónů, a proto nebýval soustředěn na běžné zájmy ostatních. Stávalo se, že reagoval na nějakou poznámku až ve chvíli, kdy se již dávno téma změnilo. Řešení hudebních úloh, u nichž prodléval, zcela ovládalo jeho mysl. Když však opustil hudební vesmír a sestoupil na zem, byl pozemsky prostý. To byly ony večerní chvíle, na které vysočtí obyvatelé dlouho vzpomínali a rádi vyprávěli, jak chodíval do Fenclova hostince s vysokými sousedy na kus řeči. Augustin Fortelka, učitel ze Třebeska, ve svých vzpomínkách o tom píše: „Večer o sedmé hodině seděli jsme v malé hospůdce U Fenců za dlouhým stolem, vyhlízejíce z okna příchod mistrův. Nedal na sebe dlouho čekat. Viděli jsme ho, kterak kráčí od Ovčina, nesa dýmku v ruce. „Dobrý večer,” pozdravil Dvořák a usedl.

Vyňal z kapsy pytlík s tabákem a nacpal dýmku. Zapálil si a kouřil s chutí. Hovořil o denních událostech a bavil se živě, upřímně a prostě. Hned první večer mne a celou duši mou získal tak, že se mi zdálo, jako bych už léta jej byl znal. V zábavě tak rychle uplynul večer. - Bylo 10 hodin. Mistr dopil třetí pivo, vyklepal dýmku a poroučel se. Doprovodil jsem jej až k Ovčínu. Kráčel pomalu, chvílemi se zastavuje, a pohlížel k hvězdnatému nebi. „Jaká to krása! - hleďte - toť vznešené! Jak nepatrné zdají se býti hvězdy a přece jsou to světy obrovské. Vidíte, tady jsme se svým rozumem u konce. Kdo to prozkoumá? Tu viděti, jak jsme nepatrní proti Onomu, kdo ty světy stvořil! - Dobrou noc, pánové!” poroučel se Dvořák. Od toho dne býval jsem častým hostem v hostinci U Fenců.

Přicházeli sem i někteří horníci na sklenici piva. S nimi Dvořák rozmlouval, vyptává se jich na hornickou práci. S námi mluvil obyčejně o politice, nebo probíral zprávy z Nár. politiky, kterýžto časopis Dvořák na Vysoké odbíral. O hudbě nerad hovořil. Nelíbil-li se mu předmět rozprávky, prostě přestal mluvit a klepáním prstů dával najevo - že nepřeje si pokračování. V hostinci ho již všichni znali, a proto ihned se přestalo o věci hovořiti, až někdo z nás, nebo Dvořák sám začal o věci jiné. Nebylo-li v hostinci horníků, seděl tam zajisté starý Heiliperk, nádeník při velkostatku, stařec silné postavy - ale prací sešlý - s krátkou dýmkou v bezzubých ústech. Ten musíval často Dvořákovi vypravovati, jak to bývalo za starých časů na Vysoké. Heiliperk vypravoval zdlouhavě a mistr poslouchal se zájmem a platíval obyčejně za starce pivo.”

Dvořákova lidovost daná rodem se během života zformovala v demokratické cítění, které se projevilo jak zdůrazněním, že zůstane prostým českým muzikantem, tak stykem s vysokými občany. Když došlo k tragickým důlním neštěstím v Příbrami a v Březových Horách, Dvořák je tím velmi otřesen. Příteli

Góblovi o tom píše: „Ze jsme zde měli velké a hrozné Dies irae, to víte. Nyní zase vše se utiňuje jakoby nic. Včera jsme zde měli muziku a byl tam jeden havíř Soukup z Narysova, který fáral lókrát dolů pro mrtvoly - ale bezmála by tam byl také zůstal, jako jeho dva kamarádi, naštěstí jej ale vzkřísili. Byla to velká povíčka a všichni jsme ho poslouchali jak nějakého rytíře z pohádky ...”

Dvořákovo demokratické založení, prosté předsudků, se uplatnilo i za amerického pobytu v polovině devadesátých let, když na newyorské konzervatoři, již řídil, věnoval zvýšený zájem černošským žákům. Dvořák některými rysy svého založení se přibližuje představě člověka nové doby. Zřejmě ani jeho zaujetí pro lokomotivy a v Americe pro zaoceánské lodě není podmíněno anekdotickým podivínstvím, ale pochopením, že svět se mění, technizuje a že je třeba těmto změnám porozumět. Jako velký tvůrce oceňuje v technických vynálezech projev lidského důmyslu.

Denní rytmus Dvořákova života na Vysoké, kam přijížděl zpravidla v červnu a vracíval se do Prahy až uprostřed podzimu, měl pravidelný režim, který se málokdy měnil. Vstával časně kolem páté hodiny a vycházel ven. Zašel si do trebského kostela na ranní, aby si mohl zahrát na varhany a potěšit se sborovým zpěvem. Někdy chodíval přes oboru na opačnou stranu do Bohutína, kde také využíval možnosti hrát na varhany. Dopolední hodiny vyplnil komponováním a rovněž odpoledne se vracel ke své práci. Přijížděli sem za ním jeho žáci z konzervatoře, umělečtí kolegové, osobní přátelé. Víтал tady dramaturga Národního divadla Ladislava Stroupežnického, prvního cellistu orchestru Národního divadla Aloise Nerudu, barytonistu Josefa Lva. Zajížděl sem violista Hanuš Wihan, Dvořákovi žáci Oskar Nedbal a Josef Suk tady pořizovali klavírní výtahy z jeho partitur. Na Vysokou přijíždí i Jaroslav Vrchlický, autor textu Dvořákova oratoria Sv. Ludmila a libretista opery Armida. Přijíždějí hosté z ciziny, přicházejí známí z nedaleké Příbrami, sbormistr Bohumil Fidler, prof. Josef Theurer a někteří další. Dvořák věčně zahloubaný do říše tónů však nevyhledává rušnou společnost. Je šťastný uprostřed rodiny a nejbližších přátel. Navštěvuje Kounicovy i Hertanovy, ale všichni respektují režim Dvořákova plodného života. Tvůrčí proces probíhá beze svědků, mimo společenský šum. Nikdo ho zbytečně neruší, rodina úzkostlivě dbá, aby měl klid k tvůrčí práci. Jen zpravidla on sám ji přerušuje, aby si dopřál krátký odpočinek. Tehdy hrává „dardu” s vysokými sousedy, z nichž si velmi oblíbil rolníka a starostu Fencle, s nímž se bavíval i o hudbě, ačkoliv nikdy toto téma nevyhledával a dokonce býval nerad, jestliže se o ní hovořilo ve společnosti.

Masarykův lid

Jeho snědá tvář s hlubokou rýhou nad nosem a jiskřivýma očima působila zdravě, i když vyvolávala zdání zachmuřenosti. Měl poměrně vysokou postavu, 178 cm, a býval dobrý chodec. S Leošem Janáčkem v červenci roku 1877 procestoval střední a jižní Čechy. V červenci a srpnu roku 1883 se spolu opět vydali na cesty po Čechách.

Na Vysoké s potěšením hrával kuželky na dolejší konci zahrady. Jeho spoluhráči bývali oba švagři, řídící učitel Puchta a farář Novák. Všichni vzpomínají na to, jak mnoho chodíval po lese, naslouchal ptačímu zpěvu a díval se po krajině. Jednou se sbormistr Fidler podíval tomu, proč Dvořák našel zalíbení v tomto nenápadném kraji, a Dvořák mu přísně řekl: „Mlčte, tomu vy nerozumíte!“ Tento nevelký kout české země se stal krajinou jeho srdce, a proto bylo nemístné vidět ho očima strízlivě posuzujícíma, zda je či není krásný. Jeho přitažlivost byla v Dvořákově cítění z jiného rodu; niterně prožíval k němu svůj vztah. Splňoval mu touhu po harmonii a řádu, a ačkoliv jindy býval ne-

mluvný, v tomto případě dokázal se ze svého milostného poměru ke zdejší přírodě zpovídat v dopisech jak berlínskému nakladateli Simrockovi, tak příteli Goblovi a některým dalším. V jeho cítění je Vysoká splněním snů, a proto zdejší les považuje za „nejkrásnější“ a dny, jež tady prožívá, jsou „nejnádhernější“. Obdivuje se „okouzlujícímu zpěvu ptactva“ a cítí se zde „tak velice šťastným“. Kolik je v těch nehledaných superlativech milostného nadšení a zjihlé vroucnosti.

Téměř každá vzpomínka na Dvořáka a jeho Vysokou zní hlasem upřímné prostoty. Sbormistr Fidler vzpomíná, jak se jednoho krásného letního večera procházeli za vilou Kounicových. „Zašli jsme až za rybníček do lesa. Všichni lesní pěvci jako na komando spustili večerní koncert. Mistr dojat posadil se na lavičku a pravil: bedněte si, kamaráde, a poslouvejte, to je božská krása!“ A velice pohnut dodal: „Víte, než umřu, napíši pěknou ptačí symfonii a dám si na ní záležet!“

ANTONÍN SOVA (26. 2. 1864 - 16. 8. 1928) ARNE NOVÁK (2. 3. 1880 - 26. 11. 1939)

Při letošním vzpomnutí na básníka Antonína Sovu, který se narodil před 150 lety a svým dílem patří mezi nejvýznačnější zakladatele moderní české lyriky, je velmi příhodné připomenout nadaného literárního kritika Arne Nováka (zemřel před 75 lety), který ve studii *Básnická etika Antonína Sovy* (1914) podává vtipnou, skoro půvabnou charakteristiku českého poety: *Ale zde jsme u posledního tajemství osobnosti Sovovy, které snad souvisí co nejtěsněji s jeho plemenným původem. Germán domyslí záhadu až na konec, padni co padni – Ibsenova misantropická negace, Nietzscheho tragické sebezbožnění jsou dvě propasti, kde leží rozdrčené oběti Sfingy. Slovan však prchá před Sfingou v poslední chvíli, prahne po stisknutí lidské ruky, po teplotě živé krve, po dechu bližních, když se sám a sám octl tváří v tvář nečitelnému prostoru a sfingovitému problému. Dříve než ve smrti vyznává toho, qui est Deus caritatis, sestupuje k lidem, jichne, objímá. A proto dílo Sovovo nikdy nedospívá k čirému záporu, k sebevražednému samotářství, ke kriticismu provedenému až po ukrutenství.*

(A. Novák, *Zvony domova*, nakladatelství Novina Praha – Brno 1940)

Učitel žákovi

Tak smělý jsem, jak jsem vždy býval,
i citlivý tak, jak vždy jsem byl ...
Však přijde-li do cest žák můj, rival,
chci donutit jej, by zvítězil ...

On ode mne v dlouhých se nocích učil,
jak zápas je čestný a přísný cíl,
on přebytečnou mou zbraň si půjčil,
mých předností ctnosti si osvojil ...

Jej učil jsem, pouta co rozbíjí,
jej učil jsem novými jary kvést
a nových dnů evangelií ...

Nuž vítězit uč se, žáku můj,
byť na mně samém, toť má též čest ...
Jen srdce mé šetř ... a pamatuj!

Ant. Sova, ze sbírky Zápas a osudy, 1910

ZE ŽIVOTA KLUBU MILADY HORÁKOVÉ

Redakce ML obdržela článek z olomoucké pobočky KMH, v němž je vzpomenua pí Marie Lulovičová, která se podílela na založení této pobočky. Článek napsala současná předsedkyně této pobočky Mgr. Milada Švecová.

MARIE LULOVÍČOVÁ

Vzpomínám na paní Marii Lulovičovou, která by se v prosinci 2013 dožila 100 let. Zнала jsem ji od mala, poněvadž se přátelila s mojí tetou. Jezdily spolu občas na dětské letní tábory, kterých jsem se někdy zúčastnila i já. Navíc s jednou z jejích dcer, Dagmar, jsem absolvovala gymnázium.

Jak ona dobře znala mé problémy za totality i v současnosti, tak já jsem hodně věděla o jejím těžkém životním osudu. A byla to právě ona, která mě přivedla v roce 2001 do Klubu Milady Horákové. Proto na ni s láskou a velkou úctou vzpomínám nejen já, ale také i všichni členové olomouckého KMH.

Při této příležitosti ráda bych připomněla její životní příběh. Paní Marie Lulovičová se narodila 2. 12. 1913 v Pavlově v rodině Fialových, která vychovala osm dětí. Vyučila se dámskou krejčovou a odešla pracovat do Olomouce. V roce 1940 se provdala.

Druhá světová válka přinesla do rodiny Fialových tragické události. Bratr Josef působil jako vojenský pilot v zahraničí, ale nečekaně se vrátil a po atentátu na Heydricha se ukrýval doma na půdě. Při příjezdu gestapa se mu však podařilo utéci do lesa. Odesli to ostatní členové rodiny, z nichž čtyři byli zatčeni. Odvezli je do věznice v Aichachu u Mnichova, kde byli od sebe odděleni. Na celu k sestře Bětuše jednoho dne přivedli JUDr. Miladu Horákovou. Ta potom dodávala všem sílu, odvahu a naději.

Paní Marie v tu dobu již bydlela se svou rodinou v Olomouci. Několikrát byla předvolána na tamější gestapo, ale

propuštěna pod hrozbou zatčení. Členové její rodiny očekávali trest smrti, byl však změněn na osm let vězení. Bratr Josef, kvůli kterému se vše stalo, byl stále na útěku. Před Vánoci 1943 se ukrýval u jednoho bouzovského občana, který ho ale nakonec prozradil. Tato zrada přinesla mnoho dalších obětí a též Josefov popravu dne 7. 12. 1944 v Breslau.

Před koncem války opustil paní Marii, která měla dvě dcery, její manžel a ona zůstala na vše sama. Pracovala jako domácí švadlena pro Oděvní závod Prostějov. O rok později si dokonce otevřela vlastní módní

salón v Olomouci. Po únoru 1948 musela živnost zrušit a pak začala pracovat v oděvním družstvu Vkus v Olomouci, odkud odešla do důchodu. Teprve potom se mohla věnovat svým zálibám – cestování a poezii.

Po roce 1989 vyšla její první sbírka básní „Úsměvné ohlédnutí“ (1990), pak vyšla kniha „Poezie mé tajemství“ (1992). Obě knihy ilustroval její vnuk Dalibor Rod. V roce 1994 vyšla její próza „Vzpomínání“.

Svou angažovanost a především oddanost dr. M. Horákové projevila v Klubu Milady Horákové v Olomouci. V roce 1990 se stala jedním ze zakládajících členů KMH, ve kterém pracovala až do konce svého života. Zemřela 7. 5. 2003 na zákeřnou chorobu.

Vzpomínáme na ni a ctíme její památku.

Milada Švecová

POMNÍK MILADY HORÁKOVÉ

V minulém čísle Masarykova lidu jsme informovali o situaci kolem přípravy k vybudování pomníku dr. Milady Horákové v Praze. (Viz zpráva na str. 30 ML 1/2014.)

Vyhledávání nového vhodného místa v hlavním městě republiky ve spolupráci s Magistrátem hl. města Prahy a s Městskou částí Praha 2 je velmi perspektivní díky pochopení a vstřícnosti zastupitelů obou orgánů.

Nově schválené umístění pomníku bude zveřejněno v Masarykově lidu a v denním tisku až po potvrzení všemi příslušnými institucemi; a to zároveň i s novým vypsáním umělecké soutěže.

Masarykův lid

Klub dr. Milady Horákové si Vás dovoluje pozvat na

Pietní shromáždění

k uctění památky dr. Milady Horákové
popravené komunistickým režimem před 64 lety.

Sejdeme se ve čtvrtek **26. června 2014 v 16 hodin** u jejího symbolického hrobu
a zároveň památníku obětí totalitních režimů na Vyšehradském hřbitově.
Přijďte, prosím, uctít památku a sdílet s námi vzpomínku na vzácnou ženu,
symbol odporu proti dvěma totalitním režimům.

KMH Na Planině 13
140 00 Praha 4 - Krč
tel.: 233 373 934, e-mail: kmh@joura.cz

Pozvánka

**na valnou schůzi Klubu dr. Milady Horákové,
která se bude konat v sobotu 4. října 2014 od 10 hodin
v Komenského sále CČSH v Praze 6, Wuchterlova 5**

Program:

- Zahájení
- Schválení jednacího řádu, programu a volba mandátové a návrhové komise a volba předsedy shromáždění
- Zpráva kandidátní komise o dosavadních návrzích kandidátů a vyhlášení lhůty pro pilné návrhy.
- Zpráva o činnosti Klubu dr. M. Horákové za uplynulé období
- Zpráva hospodáře
- Zprávy revizorů
- Zpráva předsedy kandidátní komise, přijetí pilných návrhů
- Zprávy poboček KMH
- Volby – zpráva předsedy volební komise – schválení výsledků voleb
- Hlasování o návrhu usnesení valné schůze
- Ukončení jednání valné schůze
- Přátelské posezení s malým pohoštěním

*Masarykův lid***DÁRCI MASARYKOVA LIDU**

Kadeřábek Václav	Most	200	Linková Irena		300
Beránek Jindřich Mgr.	Praha 4	200	Loukotková Ivanka	Benešov	900
Bobek Karel JUDr.	Praha 7	200	Matucha Brit	Praha 4	200
Boček Karel	Č. Brod	100	Mikulášek Pavel ing.	Praha 8	5000
Buriánová Olga MUDr.	Praha 12	100	Nehodová Květoslava	Třeboň	300
Cabrhel Josef ing.		300	Nechvátalová Ludmila	Praha 6	50
Capoušek Evžen ing.	Praha 5	300	Nocar Ladislav	Tlučná	100
Cellar Václav	Praha 9	300	Novotný Jan	Praha 9	400
Český svaz PTP	Litoměřice	1000	Pavlíček Zdeněk	Praha 5	50
Dr. Málek Jiří	Praha 9	400	Pekařská Slávka	Č. Budějovice	400
Dušková Miroslava	Praha 5	100	Poborský Petr	Jablonec n. Nis	100
Dutnarová Libuše	Praha 4	100	Pokorný Zdeněk ing.	Praha 10	100
Dvořák Jiří	Uhl. Janovice	100	Potměšilová Jiřina	Praha 6	100
Elznicová Magdalena	Rakovník	200	Prošek Vítězslav	Praha 5	500
Erhart Otakar JUDr.	Praha 6	50	Růžicková Markéta	Praha 6	300
Frommer Alfréd	Olomouc	100	Růžicková Zdena	Praha 6	300
Gabrhel Josef ing.	Ostrava	400	Růžicková Zdena PhDr.	Praha 6	100
Havlín Radovan	Kostelec n.Č.l.	250	Schwarzová Marta	Praha 10	300
Hořínek Karel	Olomouc	200	Skalský Bohuslav	Poniklá	300
Houdková Kateřina	Praha 10	1200	Snítíl Václav prof.	Praha 4	200
Hrdličková Jar. MUDr.	Česká Třebová	400	Stolín Bedřich	Lomnice n. Pop.	100
Jech Zdeněk	Přelouč	200	Strejček Alfréd	Praha 7	500
Jůna Jaroslav	Zásada	300	Svatuška Jaroslav	Týniště n. Vlt.	200
Jurková Marta	Černošice	200	Šešinová Drahomíra	Praha 6	300
Kavalírová Naděžda MUDr.	Praha 4	400	Škrabánek Jaroslav	Čachovice	800
Koblížek Jiří	Hr. Králové	400	Šťastná Věra	Praha 8	100
Kocián Jiří prof.	Praha 1	600	Šturmová Jana	Cheb	200
Kolářová Milena	Praha 4	100	Švec Petr MUDr.	Praha 4	400
Kopalová Věra	Milín	200	Theimer Jaroslav	Litomyšl	200
Körnerová Libuše	Plzeň	300	Tučková Marie	Hr. Králové	400
Král Pavel	Písek	100	Ústav pro soud. dějiny	Praha 1	300
Křeček Stanislav JUDr.	Praha 2	1900	Valentová Eva	Trutnov	100
Křivánková Radka	Písek	1000	Vališová Radmila	Chrudim	200
Křížková Ludmila	Praha 3	200	Volfová Jarmila	Čelákovice	900
Künzel Gustav ing.	Letohrad	150	Zástěrová Marie	Strakonice	400
Legdan Michal	Karviná	200	Židek Leo	Ostrava	150

Masarykův lid

INFORMACE

Gymnázium Milady Horákové

V květnu 2014 skládali své maturitní zkoušky studenti již druhého maturitního ročníku Gymnázia Milady Horákové. Jak ten čas letí... Připomeňme, že letos na podzim uběhne právě 10 let od prvního setkání členů výboru Klubu dr. Milady Horákové s vedením ZŠ Na Planině v Praze-Krči, na němž byl poprvé zformulován jasný cíl: zřízení gymnázia nesoucího čestné jméno dr. Milady Horákové, výjimečné osobnosti, jejíž význam s přibývajícím časem, který uplynul od její hrdinské smrti, nijak neklesá, naopak stále nabývá na aktuálnosti a naléhavosti.

V několika ukázkách přetiskujeme názory studentů GMH obsažené v letošních maturitních písemných pracích z českého jazyka.

(O ztrátě tradičních hodnot v současné době)

My, lidé 21. století, máme štěstí, že žijeme v době pohodlí a určitého luxusu. Není však snad ani třeba připomínat, že zmíněné výhody nejsou všechno.

21. století se stalo stoletím ztráty hodnot. Dříve měli lidé k sobě blíž, možná i díky hodnotám, jakými bylo a je křesťanství, rodina a manželství. Novodobý kapitalismus s sebou kromě hmotných výhod přinesl i nehmotné, morální ztráty. Lidé - včetně mě - jsou leniví. Neznají pocit úcty a chybí jim ctižádost. K čemu ctižádost? Proč se snažit být nejlepší, když se dobře daří i průměrnému?

(Martin)

(O životě skutečném a virtuálním)

Když jsem byla na základní škole, povíдали mi spolužáci: „Založ si facebook, je to legrace.“ Měli pravdu, byla to skutečně zábava. Nová událost, nové upozornění a nový „přítel“, to vše mi tenhle nový svět nabízel. Bavilo mě to tak, že jsem seděla doslova přilepená u počítače každý den. Proč jsem to vlastně dělala?

Dnes už si plně uvědomuji, že kvůli ostatním. Nechtěla jsem být „trapná“ a stát se vyděděncem třídy. Přesně tak se chovají zbylé miliony uživatelů. Kdyby se každému hromadně odhlásila, a tím si deaktivovala účet polovina přátel, myslím si, že téměř každý by se přidal. Lidé jsou jako ovečky, věčně ovlivňováni většinou.

Svůj život posíláme na síť. Žijeme životem, který není náš. Vychloubáme se retušovanými profilovými obrázky a inteligentními statusy. Existuje nějaké řešení? Každému bych doporučila méně času za počítačovou klávesnicí a více aktivit se svými opravdovými přáteli. Vyšla bych ven a dopřála bych si skutečné zážitky, ne jenom album. Odhlásit uživatele...

(Denisa)

Vždy když se dostanu do centra Prahy, fascinovaně sleduji turisty, zejména ty japonské. Smršť blesků se snáší na portrétovanou osobu. Přemítám, co si s takovým množstvím fotografií asi počnou. Faktem je, že Japonci tento fenomén dovedli do dokonalosti. Údajně se v průběhu celé dovolené soustředí na její zmapování, o které se po návratu dělí s blízkými. Nic jiného není podstatné. Nejdůležitější je vytvořit dokonalý obraz reality, v níž jsme ale ve skutečnosti nebyli přítomni. Soustředili jsme se na její zachycení, samotný prožitek se však kamsi vytratil.

Netvrdím, že je nutné odstěhovat se na pustý ostrov a oddávat se tam meditaci. Není však na škodu občas vypnout telefon nebo se častěji vyskytovat mimo dosah internetu. Je téměř jisté, že se nám takové okamžiky vryjí do paměti na celý život, aniž bychom je museli zvětčnit prostřednictvím fotografie.

(Judita)

(O mužské a ženské roli v životě)

Mužská síla může zajistit bezpečný život obou pohlaví a ženská je klíčem k harmonii a klidu. A teprve spojením obou těchto sil vzniká to, čemu se říká štěstí.

Žena kultivuje lidstvo, tedy člověčenství. Muž vytváří bezpečí, ale i nebezpečí. Dokáže ochránit i napadnout. Jeden bez druhého neexistuje. Příchodem ženy se muž stává mužem a příchodem muže se žena stává ženou.

(Michal)

Poznámka redakce:

Pro vypracování písemné práce z českého jazyka bylo na výběr deset zadání. Osm z nich mělo výchozí text pro zadané téma. A u každého tématu bylo pro jeho zpracování určeno žánrové vymezení s event. upřesněním zadání.

Pro zajímavost a pro srovnání, která si mohou naši čtenáři udělat podle svých maturitních vzpomínek, vypisujeme všech deset titulů zadání: Africké dobrodružství (vypravování), Sdílení, nebo život? (úvaha), Máme srdce na správném místě (zpráva do tisku), Pokus z biologie, chemie či fyziky (popis prac. postupu), Je s ním legrace, i když je jen 2D (charakteristika film. animované postavy), Jak jsem se stal detektivem (vypravování s detektivními prvky), Těťiva a luk (úvahový text o roli muže a ženy), Je to náš domov! Naše minulost! Budoucnost našich dětí! (otevřený dopis premiérovi protestující proti stavbě přehrady), Život v ruině (článek s reportážními prvky), Internetový dramaturg (motivační dopis reagující na nabídku práce).